

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS WONDERWIJS TE DESTELBERGEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21857

Instelling VBS Wonderwijs
Kerkham 1 - 9070 DESTELBERGEN

Beleidsverantwoordelijke Marjolein VAN ACKER

Telefoonnummer 09 228 44 70

E-mail directie.vbwonderwijs@ksdh.be

Website www.vbwonderwijs.be

Bestuur Kath. Scholen Destelb.-Heusden
Malpertuussingel 13 - 9070 DESTELBERGEN

Scholengemeenschap De Meander
Kerkham 1 - 9070 DESTELBERGEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Regio Gent
Halvemaanstraat 96 - 9040 SINT-AMANDSBERG

Start- en einddatum doorlichting 04/12/2023 - 07/12/2023

Inspectieteam Yvan AMEYE
Hanne TACK

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	8
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	8
4.2	Wiskunde in de lagere afdeling	9
5	Respecteert de school de regelgeving?	11
6	Samenvatting	12
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	12
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	13
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	13
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	14
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	15

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Haenhoutstraat 171 - 9070 DESTELBERGEN
- Kerkham 1 - 9070 DESTELBERGEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid
BENADERT DE
VERWACHTING

De school heeft recent ingezet op visieontwikkeling en weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. De schoolvisie is richtinggevend voor wat betreft de interne en externe samenwerking binnen de leerlingenbegeleiding. De school staat, mede omwille van recente wissels in het beleid, aan het begin van een ontwikkelingsproces om de visie verder uit te bouwen en in te bedden in de schoolwerking en de onderwijsleerpraktijk. Het vormt een verbeterpunt om bij de uitwerking van prioriteiten aandacht te hebben voor de doorgaande lijn van kleuter- naar lager onderwijs.

Onderwijskundig beleid
BENADERT DE
VERWACHTING

De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar dit is nog in ontwikkeling. De school is recent gestart met een systeem om afspraken, die een impact hebben op de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding, via kwaliteitskaarten te verankeren in de schoolwerking. Toch zijn voor het kleuteronderwijs en wiskunde in het lager onderwijs de maatregelen nog niet altijd doelgericht en de afspraken niet steeds duidelijk voor alle teamleden. Daardoor ondersteunen ze nog onvoldoende de kwaliteitsvolle uitvoering in de klaspraktijk. De verticale samenhang over de leerjaren heen vormt een werkpunt. Het vormt voor de school een uitdaging om de dagelijkse praktijk van leraren geregeld op te volgen en hen feedback te geven op hun pedagogisch-didactisch handelen.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit
BENADERT DE
VERWACHTING

De school monitort relevante aspecten van de schoolwerking, maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de leereffecten. Omwille van recente herstructureringen kon ze verbeteracties nog niet evalueren. Daardoor is de evaluatie nog weinig systematisch en cyclisch.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit
BENADERT DE
VERWACHTING

De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij haar evaluaties. Ze slaagt er nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang. Er zijn groeikansen om ook leerlingen en ouders te bevragen en om de resultaten van de decretaal verplichte gevalideerde toetsen als bron te gebruiken voor de interne kwaliteitszorg op schoolniveau.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat
BENADERT DE zicht is vrij recent en onvolledig. Hierdoor bewaart en verspreidt ze nog
VERWACHTING niet altijd wat goed is. De school staat ervoor open om vanuit evaluaties
verbeteracties te ontwikkelen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat VOLGENS DE VERWACHTING	Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren in groeiende mate een systematische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een globaal beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. De leraren kunnen het bepalen van de onderwijsbehoeften van de kleuters, de formulering van concrete doelen en de afstemming van het onderwijsleerproces en de evaluatie nog versterken. De leraren volgen in overleg de effecten van het maatwerk op en sturen bij waar nodig.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze vertrekken vanuit focusdoelen om activiteiten uit te werken en betrekken de kleuters bij een brainstorm over het thema. De vele ontwikkelingsmaterialen dagen de kleuters uit. Er blijven evenwel kansen liggen om de aanpak geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. Het aanbod is niet altijd leeftijdsadequaat en speelt beperkt in op de verschillen tussen de kleuters. De leraren kunnen de horizontale samenhang van het aanbod versterken door verbinding te creëren tussen de speelleerhoeken. De verticale samenhang en graduele opbouw binnen en over de klasgroepen heen vormen een werkpunt. De ontwikkeling van metacognitieve vaardigheden die kleuters helpen om hun eigen denken en handelen te sturen en te controleren kent nog groeikansen. Zo kunnen de leraren het keuzeproces bij hoekenwerk optimaliseren.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven kindnabij en intuïtief geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze doorgaans vanuit de leerervaringen van de kleuters. De doelgerichtheid van de feedback kunnen ze nog versterken. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is aanmoedigend, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

Leerlingenevaluatie De observatie en evaluatie sporen met de generieke doelen van het gevalideerd doelenkader. Daarbij ontbreken objectieve en eenduidige beoordelingscriteria van de verwachte kennis, vaardigheden en attitudes om na te gaan of de kleuters de vooropgestelde doelstellingen bereiken. De observatie- en evaluatiegegevens zijn verspreid over meerdere documenten waardoor het overzicht verloren gaat. Het is een werkpunt om te komen tot een functioneel registratiesysteem waarbij de ontwikkelingsevolutie van de kleuters over de leeftijdsgroepen heen in kaart wordt gebracht. De leraren kunnen de gelijkgerichtheid, efficiëntie, transparantie en betrouwbaarheid van de evaluatiepraktijk verhogen om er het aanbod en de begeleiding doelgericht op af te stemmen.

4.2 Wiskunde in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat De leraren leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de sterktes en de behoeften van de leerlingen. De mate waarin leraren zicht hebben op de leer- en ontwikkelingsvorderingen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften is divers. Ze laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze spelen hierdoor in beperkte mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het vormt een werkpunt om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie af te stemmen. Ook de opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen verbeterpunten.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze hebben hierbij aandacht voor een stapsgewijze, logische opbouw en expliciteren geregeld de leerdoelen. De leraren hanteren organisatorisch een driesporenbeleid, maar ze kunnen de inhoudelijke en didactische invulling nog verfijnen. Hierdoor laten ze nog kansen liggen om gelijkgericht stimulerende, differentiërende en remediërende maatregelen te hanteren. Het inzetten van groeperingsvormen met het oog op een actieve deelname van de leerlingen en kansen tot interactie verschilt per leraar. De aandacht voor visualisatie, stappenplannen, het doordacht en blijvend inzetten van concrete materialen, zelfontdekkend leren en strategieondersteuning is divers en mist verticale samenhang. De leraren kunnen de aandacht voor metacognitieve vaardigheden nog verder versterken.

Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze doorgaans vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is nog wisselend en kan zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht zijn. De feedback is veelal duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De leraren besteden veel aandacht aan kwaliteitsvolle feedback op de rapporten.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie. Zowel leerlingen als ouders zijn op de hoogte van de geëvalueerde doelstellingen en beoordelingscriteria. De observaties en evaluaties zijn transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren stemmen de observatie- en evaluatievormen af op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	◆
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Wiskunde in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●	◆
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	◆
Effectieve feedback	●	●
Leerlingenevaluatie	◆	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF